GAZETA KRAKOWSKA

Nro 40.

Z KRAKOWA DNIA 20 MAJA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 10 Maja.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król Jmość raczył nayłaskawiey postanowieniem Swem z dnia 12/24 Kwietnia r. b. mianować JPana Marcina Bolińskiego Doktora Medycyny i Chirurgii Kawalerem orderu S. Stanisława III. Klassy.

Rocznica Urodzin Jego Cesarzewiczowskiey Mości Wielkiego Xcia Cesarzewicza Konstantego, Naczelnego Wodza Woyska Polskiego, obchodzoną była na dniu wczorayszym w stolicy Królestwa Polskiego z iak naywiększą uroczystością. Wszystkie Władze Kraiowe, tudzież lud licznie zebrany znaydowały się w Kościele Metropolitalnym S. Jana na solennem nabożeństwie wznosząc do Przedwiecznego modły o iak naydłuższe życie całey Nayiaśnieyszey familii Panuiącey. Z powodu uroczystości dnia tego JW. Minister Stanu, Senator Woiewoda Sobolewski, Prezyduiący w Radzie Administracyyney Królestwa, dał świetny obiad w Pałacu Namiestników Królewskich, a gdy się zmierzchło miasto oświecone zostało.

Pierwsze oświecenie Gazem w Warszawię zaprowadzone dnia 4 b. m. w Kosmoramie Narodowey przy ulicy Wierzbowey Nro 614.

(Artykuł nadesłany).

Już tedy i w naszey stolicy doczekaliśmy się oświecenia Gazem, późno wprawdzie po zaprowadzeniu onych w innych kraiach Europy, lecz tem przecie Warszawa cieszyć się może, że nie spekulacyiom obcych przybyszów, ale gorliwości znanego przedsiębiercy Kosmoramy Narodowey takowy zakład zostanie winna.

Nie zaprzeczamy, iż na kilka tygodni pierwey kto inny w pismach publicznych doniósł, że wkrótce u siebie oświecenie gazowe zaprowadzi i publiczności okazać r czy.

Lecz Pan Pik z wrodzoną Polakom skromnością w milczeniu zaiął się przygotowaniem apparatu, wykonał go dokładnie, i w tenczas dopiero publiczności doniósł, kiedy iuż wszystko skończonem było i wieloliczne proby zasady teoryi stwierdziły.

Oświecenie Gazowe w Kosmoramie pochodziło z ważnych i nieodbytych przyczyn. Wiedzieć należy, że obrazy teraźnieysze wystawienie składaiące, są tak znakomitey ce-

ny, że nabycie onych w teraźnieyszych czasach iest prawie niepodobną rzeczą. Pochodzą one z znakomitego zbioru, a okazanie ich publiczne winien iest przedsiębierca łaskawey opiece znakomitey osoby; która iuż wiele dała dowodów przywiązania do sztuk pięknych i wszelkich innych zakładów dla kraju korzystnych.

Przez oświecenie Gazowe Pan Pik zapewnił się od wszelkiego przypadku, który nieszczęściem mógłby uszkodzić lub zniszczyć zbiór tak szacowny. Nie mógł on mieć na celu oszczędności, bo łatwo iest się przekonać, że sprawianie apparatu i robienie Gazu w małey ilości iest zatrudnieniem niewdzięcznem, i dla tego w innych kraiach zagranicznych exystuią pewne ogólne zakłady, które takowe niedogodności usunąć mogą.

Nie będę się rozwodził dłużey nad pochwałami tego przedsięwzięcia, bo to się przez się zaleca, ani chcę w imieniu przedsiębiercy polecać go łasce publiczności, lubo przyznać należy, że dotąd iego ofiary i starania zasłużoney nie odebrały nagrody.

W czasie, w którym nowo utworzony Instytut Politechniczny ma rozwinąć przemysł i spekulacyie wszelkiego rodzaiu, i mą ożywić tego ducha dotąd uśpionego w Polakach, w tym czasie mówię, wszyscy spekulanci, narodowi szczególniey zachęcanemi i wspieranemi bydź winni, aby smutnym stanem swoim nie osłabili chęci do nauk w tey młodzieży, co niewdzięczny dotąd Polakom zawód spekulacyi obrała. *J.*

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych bez 1go Kuponu białych.

Przedaiący żądaią	zł. 81	gr. —
Kupuiący ofiaruią	— 80	— 10
Istotnie nie przedano	—	—

W Warszawie dnia 10 Maja 1827 r.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Wyiątki z listów Polaka, podróżuiącego za granicą w celach naukowych.

(Dalszy ciąg.)

Z Minchen w Grudniu 1826 *r.*

W Norymberdze zwiedziłem późniey dokładnie szkołę politechniczną, o którey doniosłem. Dotąd, z pomiędzy przeszło 300 uczniów, samych rzemieślników, częścią praktykantów, częścią czeladzi, — 32 ciągle, bądź to w rysunkach, bądź w rzeźbiarstwie i odlewaniu z bronzu, bądź też w stolarstwie, z korzyścią się ćwiczy, — czego kilka posągów z kamienia, ołtarz w guście Gotyckim z drzewa w Kościele S. Sebalda, i wiele wykończonych ozdób bronzowych iest jawnym dowodem; reszta zaś, w święta tylko i godzinach wieczornych od pracy wolnych, pobiera naukę w matematyce, mechanice, historyi i logice, — w architekturze starożytney, — w mytologii i rysunkach, przez 4 Professorów wykładanych. Instytut więc ten, w oddziale matematycznym tylko czynny, nie posiada dotąd ani katedry chemii i fizyki, dla oddziału technicznego nayistotnieyszych, do których sposobienia się ieden z Professorów kosztem rządu w Berlinie przebywa, — ani też mineralogii i botaniki techniczney, a nadewszystko nie ma szkoły przygotowawczey. Zbyt niedogodne umieszczenie go w gmachu starym po-jezuickim, zmusiło Dyrektora iey P. Heideloff do ułożenia planu nowego i wygodnego domu, którego zrobiwszy sam model z drzewa, przedstawił go Monarsze przy odwiedzinach w r. z. tey nowey szkoły, i zatwierdzenie funduszu tak etatowego, iako

też na wybudowanie gmachu otrzymał. Dom ten, na 80,000 Ryńskich oszacowany, będzie 172 stóp Paryzkich długi, a 52 wysoki w guście Gotyckim, z kamienia ciosowego stawiany. Wszystkie ozdoby architektoniczne, iako też posągi sławnego Dürer i Vischera (rzeźbiarza), tudzież przeszło 20 popiersi sławnych innych w politechnii Norymbergczyków, maią bydź częścią z kamienia wykute, częścią z bronzu wylane, przez uczniów tego Instytutu. Brak wszystkich zbiorów, prócz iednego bardzo małego modeli drewnianych do budownictwa tak lądowego iak wodnego, tudzież Professorów, a szczególniey też organizacyi, iest przyczyną, iż Instytut ten nie tyle ileby mógł korzyści dla ogółu przynosi. Cel na przyszłość tego Instytutu nie iest ieszcze dotąd rozstrzygnięty, i waży się pomiędzy zamiarem utworzenia szkoły wyższego usposobienia dla samych wyłącznie rzemieślników, a zatem praktyczney, i urządzeniem szkoły ogólney politechnii, a przez to zostawieniem pola kształceniu się teoretycznemu i nie-rzemieślników, czyli tworzenia nie fabrykantów ale naczelników fabryk.

"Resztę czasu przepędziłem tam, tak na zwiedzaniu dwóch fabryk chemicznych, lepszych garbarni, sławnych mydlarni i fabryki ołówków i mosiądzu, które tu w XIV wieku przez Ebnera były wynalezione. Manipulacyia iakiey tam używa P. Bieberbach do wyrabiania mosiądzu, tak od bronzowników dla miękkości swey nawet we Francyi cenionego, od lat przeszło 150 zostaie przy tey familii taiemnicą. Dawniey kiedy pomiędzy innemi miasta Norymbergi przywileiami i ten istniał, że nie wolno było żadnemu z rękodzielników innego gatunku metalów do robot swych używać nad te, które tam wyrabiane były, fabryka ta na wielką bardzo stopę zatrudniona była; teraz zaś, gdy dla konkurencyi każdemu choćby też gorszych, tańszych wolno używać materiałów, czynność iey znacznie się zmnieyszyła, i dotąd, tylko prócz małey ilości surowego tego metalu, na robieniu blach i drutu mosiężnego, tudzież tak nazwanego Lohn, albo Rausch Gold (folgi), którey bardzo wiele do Indyy wschodnich dostawia, ograniczać się musi. Po opuszczeniu Norymbergi, przez Schwabach, gdzie także iest dom kary i poprawy dobrze urządzony, i Ingolstadt, przez okolice w obfitości chmiel uprawiaiące, przybyłem do Minchen, o którym mieście od kilku dni tylko za mało ieszcze poznanem, na przyszłość doniosę.

(*Dokończenie nastąpi.*)

Z Petersburga d. 15 Kwietnia. D. K.

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Dwór Cesarski włożył dziś żałobę na dwa tygodnie z powodu śmierci Xiężney dziedziczney Anhalt-Zerbst Fryderyki Augusty Zofii.

N. Cesarz Jmć chcąc nagrodzić gorliwość Rzeczywistego Radcy Stanu i Szambelana Barona Morenheim, w służbie iego przy osobie J. C. M. Cesarzewicza Wielkiego Xcia Konstantego, Reskryptem z dnia 11 b. m. raczył go zaszczycić wielkim krzyżem orderu S. Włodzimierza 2giey klassy.

Na zaświadczenie, które N. Cesarzowa Matka raczyła dać o znakomitych usługach Rzeczywistego Radcy Stanu Keneke, Dyrektora Lombardu w Moskwie, N. Cesarz Jmć zaszczycił go wielkim krzyżem orderu Sgo Włodzimierza 2giey klassy.

Pan Miasnoff, Obywatel w Tuli, otrzymał 10cioletni patent swobody na utrzymywanie wozów pocztowych między rzeczonem

miastem i Moskwą, nakształt dylizansów, odbywaiących drogę z Moskwy do Petersburga.

Z Odessy d. 26 Marca.

(z Dziennika Petersburgskiego.)

Odessa dotąd nie była miastem powiatowem, lecz należała do obwodu Tyraspolskiego. Na przełożenie Jenerał-Gubernatora Hrabiego Woroncowa, ustanowiono powiat nowy, którego głównem miastem iest Odessa. Sądy do niego należące, otworzyły swoie posiedzenia.

Powiat Odeski, składa się z części powiatów Chersońskiego i Tyraspolskiego.

Ponawiaiąc teraz postanowienie uczynione w roku 1825, zwierzchność mieyscowa uwiadomia urzędownie kupców Rossyyskich i zagranicznych, równie iak Kapitanów okrętów do portu naszego zawiiaiących, iż statki przybywaiące z balastem kamieni zdatnych do brukowania ulic, następne mieć będą korzyści:

Każdy statek przywożący granit lub inny iaki kamień przydatny do brukowania ulic, otrzyma wszelkie iakie można ułatwienie w wyładowaniu balastu, ile to zgadzać się będzie z dopełnieniem ustawy kwarantannowych. Nadto ieszcze, odbierze po 15 rubli as: za każdy sążeń kubiczny kamieni pomienionych.

Wszelki statek balastowany kamieniami, chociażby i niezdatnemi do bruku, otrzyma w wyładowaniu ich ułatwienie, iakiego są pozbawione okręty balastowane piaskiem lub ziemią; rozumie się zaś, iż takie kamienie nie będą iuż opłacane.

Z Paryża d. 4 Maja.

Rozporządzenie Królewskie pod dniem 2 b. m. opiewa; iż złożenie przez Xcia Doudeauville Ministerstwa Domu Królewskiego przyięte i zawiadywanie skarbem Korony tymczasem Baronowi la Bouillerie Intendentowi poruczone zostało. Dziennik Paryża twierdzi jednak, że Vicehrabia Larochefoucault (syn Xcia Doudeauville) utrzyma się na swem urzędzie dyrektora nadobnych kunsztów.

Rozpuszczenie gwardyi narodowey, które tak nagle po dniu radosnym nastąpiło, sprawiło nadzwyczayne wrażenie. Żadne z pism nie mówi o tem z obojętnością. — Król za powrotem był bardzo ukontentowany i wesoły. W niedzielę był u Xiężny Berry wieczór do godziny w pół do 11tey. O godzinie 9 (wyraża Dziennik Goniec), Biskup Hermopolis przybył do zamku. Mówią, że Marszałek Oudinot (Xżę Reggio) za powrotem z przeglądu odebrał zlecenie napisać dzienny rozkaz z wynurzeniem zadowolenia J. K. Mci z okazanych przez gwardyię narodową uczuciów. J. K. M. miał dodać, iż niechciał słyszeć pewnego nagany godnego wykrzyku. Marszałek napisał w tym sposobie rozkaz dzienny i podał go Monarsze; lecz dowiedział się razem, że przeważyło inne zdanie i że odbędzie się rada Ministrów. O godzinie w pół do 9tey odbyła się takowa rada pod prezydencyią Króla i w obecności Delfina. (*) Za rozpuszczeniem gwardyi (podług Dziennika handlowego) mówili Ministrowie Clermont-Tonner, Corbiere i Villele, a za iey utrzymaniem Chabrol i Doudeauville. Ostatni miał nawet wyrazić, że Król iest przez kłamstwo wbłąd wprowadzony. Z początku miały tylko bydź dwa legiiony zwinięte, ale w zapale naradzeń rozciągniono ten środek na

(*) *Dzienniki Konstytucyionista i Goniec zaprzeczaią doniesieniu Monitora, iakoby Król i Delfin znaydowali się w Niedzielę w wieczór na radzie Ministrów.*

całą narodową gwardyią. O godzinie 11tey zostało zwinięcie podpisane. O godzinie 1 z północy przybył posłaniec od Ministra woiennego do pałacu Xcia Reggio i żądał świadectwa na oddane pismo. Pułkownik Adjutant czyniący służbę chciał go wydać; lecz posłaniec żądał, aby było przez samego Xcia podpisane. Obudzono więc Xcia, przeczytano mu pismo, okazał nad nim swoie zadziwienie i poświadczenie podpisał. Naywiększe zadziwienie sprawiło zluzowanie straży gwardyyskiey przez żandarmów w ratuszu. Po południu zdięty został napis z pałacu głównego sztabu gwardyi narodowey. Smutku iaki z tego powodu ogarnął Paryż niepodobna opisać: iak w dniu poprzedzaiącym panowała powszechna wesołość, tak nazaiutrz powszechny smutek. — Dziennik Sternik, który należy do pism Ministrowskich, usiłuie w następuiący sposób usprawiedliwić zwinięcie gwardyi narodowey: " Zwinięcie gwardyi zadziwiło niektóre oppozycyyne pisma; lecz zdaniem naszem środek ten, nie wchodząc w inne powody, które mogły do niego znaglić, stał się w czasie pokoiu wcale koniecznym. W Anglii, skoro następuie woyna, zwołuie Rząd milicyią (gwardyią narodową, która w wszystkich punktach Królestwa odbywać musi służbę) pod broń, a gdy ukończy się woyna rozpuszcza ią. Wiadomo iest, że urządzenie narodowey gwardyi Paryzkiey nastąpiło w r. 1812 gdy Francyia ze wszystkich stron zagrożoną była niebezpieczeństwem.,, — Wszystkie zaś oppozycyyne pisma mówią mniey więcey uszczypliwie o tem postanowieniu. Dziennik Sporów przyznaie wprawdzie Królowi zupełne prawo rozpuszczenia gwardyi narodowey; ale przypisuie ten środek iedynie złości Ministrów, którzy mszczą się za upadek ustawy względem druków. Goniec Francuzki zapewnia, że Hr. Villele groził złożeniem swoiego Ministrowstwa, i że cała rzecz ułożona została poprzedniczo u Ministra spraw wewnętrznych Corbiere. Minister spraw duchownych, Biskup Hermopolis, opierać się miał temu środkowi. Dziennik handlowy nazywa Ministrów zdraycami. — Monitor, który wczoray przyrzekł donieść czytelnikom swoim dokładnie o tem zdarzeniu (kłamstwa, iak Dziennik Konstytucyionista wyraża) oznaymił tylko nazaiutrz: " Gdy wszystkie gazety doniesły iuż, niektóre nawet z przesadą, o smutnym tym wypadku, przeto poczytuiemy iuż te doniesienia za dostateczne.,, Tak więc unikane iest autentyczne doniesienie o tem co istotnie zaszło, bo nawet niektóre z szczegółow są iuż odwołane. Goniec Francuzki dodał ieszcze do swego opisu: że wykrzyk: precz z Jezuitami! nie iest tak wielkiem bezprawiem, iak cierpienie tego zakonu. Tenże Dziennik zapewnia, że będzie przy Ministrze spraw wewnętrznych wyznaczona kommissyia dla nowego urządzenia gwardyi narodowey. Tymczasem mówią, że większa część officerów z okolic Paryża wzięła iuż swoie dymissyie. Jeden z gwardyiaków oddał swóy mundur Związkowi przyiaciół Greków w nadziei, że w nim choć ieden człowiek przyłoży się do niepodległości Grecyi. Za tym przykładem poszło wielu innych. — Rachuią, że zwinięcie gwardyi narodowey oszczędzi na przyszłość miastu naszemu rocznie do 700,000 Fr. to iest opłatę dowódców i głównego sztabu. Marszałek Xżę Reggio pobierał 60,000 Fr. i do tego miał wolne mieszkanie. Tenże Marszałek obiął teraz służbę przy Królu iako Jenerał major gwardyi Królewskiey po Xciu Raguzy, któremu się czas służby ukończył.

P. Uzos de Mory złożył Królowi we Wtorek list wierzytelny sprawuiącego inte-

ressa Króla Hiszpańskiego. — Hr. Bray, który od kilkunastu lat był przy naszem Dworze Posłem Króla Bawarskiego, a teraz przeznaczony iest na Posła do Wiednia, złożył Królowi list odwoławczy. J. K. Mość oddał mu własną ręką wstęgę legii honorowey.

Dnia 7 Maja odiedzie Dwór do Compiegne.

Głoszą, iż nadzwyczayny goniec pobiegł do Londynu do Xcia Polignac z doniesieniem mu, iż mianowany został Ministrem Domu Królewskiego.

Hr. Ca o-d'Istria odiechał ztąd w Niedzielę do Frankfortu. Podczas swoiego tu pobytu miewał częste narady z Związkiem przyiaciół Greków i Posłem Rossyyskim.

W teatrze zwanym Francuzkim dana była w Niedzielę sztuka Tom Jones, którey autor włożył w usta Pani Western następuiące wiersze:

Adieu, je vais chercher à percer ce mistere
D'un projet qu' avec soin cache le ministere,
Et qui, si j'en dois croire un certain pronostic,
Ne s'accorde pas trop avec le bien public.

Gdy aktorka odmówiła te wiersze (które wzięto iako zastósowane do ustawy względem druków i nieiako przepowiadaiące zwinięcie gwardyi narodowey) odezwały się w całym teatrze pochwały i oklaski i żądano ich powtórzenia. Lecz kommissarz policyi w zupełnym mundurze odezwał się z swey loży, iż to bydź nie może, poczem nastąpiła spokoyność.

PP. Monteaux i Vidal wexlarze w Palais-Royal, odebrali w poniedziałek list w ięzyku Włoskim, w którym zagrożono im, iż spotka ich los Wexlarza Joseph, ieżeli tego wieczora nie złożą pod kamienną ławką Nr. 157 worka z 800 frankami. Wexlarze uwiadomili zaraz o tem władzę i złożyli w oznaczonem mieyscu worek miedziany monety. We Wtorek o godzinie 10 w wieczór zaraz po zamknięciu krat pałacu, wszedł Włoch po odebranie skarbu. Został zaraz przez policyianów pochwycony i pod sąd oddany. Nazywa się Stefano i należy zapewne do bandy oszustów.

Margr. Chaves, naczelnik buntowników Portugalskich, przyprowadzony został dnia 20 Kwietnia przez 12 dragonów Hiszpańskich z officerem do Irun. Lecz zdaie się, że podprefekt Baiony niemiał ieszcze rozkazu z Paryża do przyięcia go, gdyż z całą rodziną zostaie dotąd w Irun.

P. Bignon obrany został w St. Rouen deputowanym.

Z Madrytu d 22 Kwietnia.

Od mianowania P. Canning pierwszym Ministrem w Anglii rozchodzi się znowu wieść o zmianie naszego Ministerium i główne członki umiarkowanego stronnictwa, iak n. p. P. Grijalba i Jenerałowie Castanos i Apodaca dobrze u Króla są widzianemi. — Jenerał Longa, który znayduie się w Aranjuez, miał iuż 3 posłuchania u Króla i wkrótce odiechać ma na obięcie swoiego dowództwa w Walencyi.

Do Ministerstwa woiennego nadchodzą ciągle ieszcze doniesienia o zbiegostwie z woyska; Jenerał Eguia utracił z swoiego Korpusu 500 ludzi, którzy uszli ze wszystką bronią.

Mimo baczności Rządu Junta apostolska ciągle ieszcze rzecz swoią prowadzi; mówią, iż urządziła 20,000 woyska na 4 brygady podzielonego, to iest 1) w Burgos pod rozkazami Cuevillas, 2) w Valadolidzie pod Zabala, 3) w Zamora pod Guergue a 4) w Salamance pod Zamolacarreguy. Naczelnym zaś Wodzem tego woyska bydź ma X. Ple-

ban Merino. Uwięziono tu Katalońskiego Xiędza, który rozgłaszał listy tamecznych rokoszanów i kilku Jezuitów z tegoż powodu.

Zaciąg do woyska wzbudza wielkie nieukontentowanie, zwłaszcza w Kadyxie, które miasto było dotąd od dostawiania rekrutów wolne. Kupcowi tego miasta Sierra dozwolił Król sprowadzić z Anglii parowe machiny do odwilżania iego gruntów i poruszania młynów.

Okradanie kościołów zwiększa się tu coraz bardziey: dnia 21 kościół klasztoru S. Tomasza złupiony został w dniu iasnym.

Rada Kastylii wyznaczyła kommissyią z prawników do ułożenia Kodexu postępowania sądowego w sprawach cywilnych. Przy teraźnieyszem postępowaniu żadna sprawa nie może bydź ostatecznie ukończoną, tak bowiem iest sprzeczne.

W Andaluzyi żalą się bardzo na uciski ochotników Królewskich, które do tego stopnia dochodzą, iż nawet urzędnicy nie śmieią im nic powiedzieć zboiaźni, aby nie obeszli się z niemi iako Negros (przyiaciółmi konstytucyi.)

Z Galicyi nadbiedz tu miał, iak mówią, goniec z doniesieniem, że zachodzące tam oddawnego czasu ciche poruszenia, zamieniły się w niektórych mieyscach na głośne.

Z Lizbony d. 24 Kwietnia.

Na wstępie do wyroku przebaczenia wyrażono: Zdrada względem kraiu iest nayiększą zbrodnią, która bezkarnie uchodzić niepowinna, iednakże ta kara rozciągać się nie może do słabych, oszukanych lub uwiedzionych ludzi. Przeto Beientka na mocy konstytucyi kraiowey udziela wszystkim Portugalczykom, którzy od 21 Lipca 1826 aż dotąd przez polityczne mniemania lub buntownicze czyny stali się winnemi, zupełne przebaczenie. Wyiętemi zaś są od przebaczenia: 1) Jenerałowie lądowey i morskiey siły, którzy w iakim bądź sposobie do rokoszu należeli; 2) urzędnicy kraiowi i dowódcy woyskowi, którzy z korpusami swoiemi do buntowników przeszli; 3) dowodcy wieśniaczych kup zbroynych, lub tworzący ie lub na ich czele do Portugalii przybyli; 4) członki tak zwaney naywyższey Junty rządowey Królestwa; 5) zwierzchności i wszyscy świeccy i zakonni duchowni, którzy dobrowolnie do buntowników przeszli i z niemi do kraiu powrócili. Wszyscy udarowani przebaczeniem officerowie i podofficerowie tracą swoie stopnie woyskowe i wniydą w stan cywilny; kaprale zaś i żołnierze będą w woysku umieszczonemi. Ktokolwiek z ułaskawionych posiadał dobra koronne lub woyskowych zakonów, chociażby nie były zaięte, nie może do nich wrócić bez nowego zezwolenia. Ninieysze przebaczenie nie uwalnia iednak od osóbistey odpowiedzialności nikogo, kto komu iakową szkodę zrządził. Wyrok ten wydany został dnia 13go Kwietnia i Ministrowi spraw duchownych i sprawiedliwości poruczono iest iego uskutecznienie.

Rząd nasz nakazał w północnych prowincyiach zacząwszy od Alemtejo założyć liniią telegraficzną, dla wiedzenia zaraz co się w Hiszpanii dzieie.

Z Londynu d. 5 Maia.

Wczoraysza Gazeta Dworska donosi o mianowaniu przez Xcia Klarencyi członków rady admiralicyyney. — Minister woienny

Lord Palmerston wezwał na swoiego sekretarza Jenerała porucznika Herbert Taylor.

J. K. M. udarował Lorda Eldon srebrnym, suto wyzłacanym i drogiemi kamieniami przyozdobionym puharem, na którego pokrywie wyrażone są iego zasługi.

Xżę Polignac, Poseł Fancuzki, dał w Niedzielę obiad dla ciała dyplomatycznego z powodu przybycia nowego Posła Pruskiego, Barona Bülow, w mieysce Barona Maltzan, który przez Francyią do Berlina odiechał.

Dnia 1 b. m. rozpoczęły się posiedzenia niższey, a dnia 2 wyższey Izby Parlamentu. Galeryie dla słuchaczów w Izbie niższey otworzone zostały o 3 kwadransach na godzinę 4tą. Za ławką skarbową zaięli mieysca PP. Tierney, Brougham, Robert Wilson, Fr. Burdett, Fitzgerald, Spring Rice, J. Newport, J. Graham, a P. Pell (były Minister) i iego bracia usiedli za ławkami Ministrowskiemi obok mieysca, na którem P. Canning siedział w czasie sprawy zmarłey Królowey, gdy ieszcze nie był Ministrem. Cała Izba rozśmiała się gdy P. Calcraft wszedł i zawołał na któreyże stronie mam usiąść? Usiadł nakoniec na ławce Ministrowskiey. P. Huskisson (były Minister) usiadł na ławce skarbowey i zdrowo wyglądał. Siedzący za nim PP. Tierney i Burdett powitali go. P. Canning wszedł do sali o godzinie 5tey i wykonał przysięgę iako nowy członek. Obrady w obu Izbach rozpoczęły się sprawą Katolików: w niższey Margr. Chandos wniósł prośbę przeciw ich żądaniów, a wyższey Hr. Grosvenor za ich sprawą.

Okręt Chancellor, pod Kapitanem Baker, odpłynął z pierwszym ładunkiem żywności, sukien i innych potrzeb w kwocie 18,000 dolarów na wsparcie Greków z Nowegojorku do Nagoli di Romania.

Z Saxonii d. 8 Maia.

Gazeta Lipska zawiera odezwę nowego naszego Króla do narodu, który się tytułuie: "My Antoni Klemens Teodor, z Bożey Łaski Król Saski, &c. &c. &c."

Od brzegów Menu d. 7 Maia.

W nocy na 2 b. m. N. owdowiała Królowa Bawarska powróciła z obiema swoiemi córkami w pożądanym stanie zdrowia z Weimaru do swego mieszkania w Wirceburgu. — N. Król Bawarski w swey podróży do Włoch przybył dnia 27 Kwietnia pod imieniem Hr. d'Aust n do Inspruka, i po dwóch godzinnem zabawieniu udał się w dalszą drogę.

Przez Norymbergę przeiechało niedawno kilkunastu woyskowych Bawarskich, którzy dopiero teraz z Rossyi powracaią, gdzie w r. 1812 dostali się w niewolą woienną.

W pobliskości źródła mineralney wody w Heilstein, w obwodzie Akwisgrańskim znaydowane są monety miedziane, srebrne i złote. Na znalezionym dawniey miedzianym pieniądzu znayduie się wizerunek Konstantego Wielkiego, a w dniu 22gim Kwietnia złoty krzyż i napis: *hoc signo vinces.* Kopią daley dla wynalezienia więcey tych osobliwości.

Prezyduiący w Seymie związku Niemieckiego Ces. Austryiacki Poseł, Baron Münch-Bellinghausen, powrócił w nocy z dnia 1 na 2 b. m. z przedsięwziętey do Wiednia podróży do Frankfortu.

Jarmark Frankfortski iuż się ukończył i niesłychać o żadnem bankructwie, z czem dawnieysze nawet naypomyślnieysze jarmarki poszczycić się nie mogą.

DODATEK
DO N^ro 40.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 20 MAJA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Raumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na 0° R.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
May	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 3, 605	+ 14.8	77	Wschodni słaby	Pogoda z Chmur:	
12	„ 3, 569	+ 17.9	71	„ „	„	
15. 3	„ 3, 029	+ 19.2	67	Połud: Ws: słaby	Chmury	Grzmot i deszcz.
9	„ 3, 577	+ 12.6	86	Połnoc: słaby	Pogoda z Chmur:	
7	27 3 501	+ 14.4	78	Połud: Za: średni	Pogoda z Chmur:	
16 12	„ 3, 056	+ 18.7	61	„ mocny	„	
3	„ 2, 611	+ 19.9	59	„ słaby	„	
9	„ 2, 941	+ 14.6	81	Połud: Ws: mocny	Pochmurno	Błyskawica i grzmot
7	27 3. 496	+ 12.5	82	Wschodni średni	Pochmurno	Deszcz.
17. 12	„ 4, 103	+ 14.4	72	Połud: Ws: średni	„	
3	„ 4, 176	+ 13.4	73	Wschodni średni	„	
9	„ 4, 936	+ 10.4	83	„ „	Chmury	
7	27 5, 860	+ 10.4	77	Wschodni średni	Pogoda z Chmur:	
18. 12	„ 6, 278	+ 15.4	61	„ mocny	„	
3	„ 6, 305	+ 16.3	57	„ „	„	
2	„ 6, 709	+ 9. 8	75	„ słaby	Pogoda	

J. Steczkowski, Zast: A. O.

— *Z Krakowa.* —

SENAT RZĄDZĄCY &c.

Uznawszy za potrzebne umieścić tak w Gazecie Krakowskiey, iako w Dzienniku Rządowym, ogłoszenie Urzędu Municypalnego Miasta stołecznego Warszawy, tyczące się sposobu, w iakim nastąpi zrealizowanie zaległości dawnym Woyskowym Polskim na Banku Medyolańskiem przypadaiących, a przez ustanowioną do Likwidowania onychże oddzielną Kommissyą iuż przyznanych, takowe poniżey dla wiadomości i stósowania się osób interessowanych niniéyszym dopełnić poleca.

W Krakowie dnia 9go Maia 1827 r.

WODZICKI.

Mieroszewski Sekr: Jen: Senatu.

Wyiątek z Gazety Warszawskiey Nro 53 z dnia 23 Lutego 1827 r.

Nro 1566 z Lutego. Wydział Administracyiny, Urząd Municypalny Miasta stołecznego Warszawy. — Stosownie do Reskryptu Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi do dnia 16 b. m. Numero 402/1152 z Dyrekcyi Administracyi, z odwołaniem się oraz do obwieczczenia swego dnia 6go Grudnia r. z. Nro 255, i 511, względem sposobu w iakim nastąpi zrealizowanie zaległości dawnym Woyskowym Polskim na Banku Medyolańskim przypadaiących, a przez ustanowioną do likwidowania onychże oddzielną Kommissyą iuż przyznanych, przez Pisma Publiczne Warszawskie ogłoszonego, podaie do wiadomości interessowanych Osób dwa wyiątki z dalszey Korrespondencyi w tym przedmiocie otrzymaney; poniżey obwieszczenie niniéyszego pod Lit: A. i B. zamieszcza z wezwaniem, ażeby Osoby z czynney Służby Woyskowey wyszłe, których pretensye z powodu nieprodukowania legalnych tytułów w zawieszeniu zostawione, starały się o zebranie oryginalnych dowodów, dawniey na usprawiedliwienie przypadaiących im zaległości, przez Kommissyą Medyolańską żądanych; gdyż z ciągu Korrespondencyi w tey mierze z rzeczoną Kommissyą okazuie się, iż według nieodstępnie przyiętych przez nią zasad złożenie oryginalnych na otrzymanie uposażenia Patentów, żadnem świadectwem zastąpione bydź nie może. Działo się na Posiedzeniu w Ratuszu Głównym Miasta Stołecznego Warszawy, dnia 20 Lutego 1827 r. Radca Stanu Prezydent (podpisano) Woyda — Sekretarz Jeneralny (podpisano) Jabłołkowski.

A) Kommunikuie Wykaz otrzymany od Kommissyi Dyplomatyczney Medyolańskiey, wystawiaiący wypadki działów tey Kommissyi w przedmiocie dotacyi Polaków, piątey i szóstey Klassy dla przekonania, iż dotacye, których dowody i tytuły znalazły się dostatecznemi, są przez wspomnioną Kommissyą do likwidowania przypuszczone, i obięte po części repartycyą iuż ogłoszoną, po części zaś repartycyą dodatkową, która wkrótce do wiadomości publiczney będzie podaną. — Co do 14stu innych Indywiduów, których dowody i tytuły, maią bydź podług dawnieyszey Odezwy uzupełnionemi, dotąd podanemi nie są, gdy samo twierdzenie interessowanych nie może zastąpić żądanych dowodów, przeto likwidacya zaległości ich musi bydź zawieszoną, aż do przedstawienia wymaganych dowodów.

B) Prospekt reklamacyi o dotacye 5tey i 6tey Klassy dla poddanych Polskich przedstawionych Kommissyi Dyplomatyczney Medyolańskiey zalikwidowane i obięte repartycyą ogłoszonę: Kobyliński Floryan, Załuski Józef, Łubieński Józef, Brocki Alexander. — Zalikwidowano późniey po repartycyi dekretowaney, na Sessyi dnia 28 Sierpnia i 13 Czerwca 1826 r. — Bierzyński Józef, Tomasz Wąsowicz, Stanisław Polichowski, Antoni Skarżyński, Kazimierz Lipowski, Woyciech Ordyniec, Ambroży Lipski, Rafał Kapuściński, Paweł Roztworowski, Stanisław Lassocki, Maxymilian wyłączony, gdyż iego dotacya wpisaną iest na poborze Reńskiem, Likwidacya zawieszona dla niedostateczności potrzebnych dowodów. — Lubański Wiktor, Łakowski Teodor, Struszczyński Józef, Trzciński Felix, Dąbrowski Adam, Smarzewski Alexander, Zdrański Bartłomiey, Łaszczyński Wawrzeniec, Żukowski Ludwik, Lisiecki Floryan, Raczyński Klemens, Kraiewski Stanisław, Markowski, Zuniner Jan, Murzynowski Mak ry, Jan Nepomucen. — Za zgodność (podpisano) Ludwik Tęgoborski'

Ref: R. S. K. P. — Zgodność świadczę (podpisano) J. Manugiewicz. — Zgodność Kopii świadczę. — Sekretarz Jeneralny Urzędu Municypal: M. S. W. (podpisano) G. Jabłkowski.

Za zgodność wypisu:
Nowakowski, Sekr: Exp: Senatu.

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.

Uwiadomia Publiczność, że z powodu niedoszłey w dwòch terminach licytacyi z Rozporządzenia Senatu z dnia 16 b. m. do L. 2239 w Biòrze Wydziału Dochodòw Publicznych i Skarbu przedsięwzięta będzie licytacyia dnia 22go b. m. w godzinch przedpołudniowych sześcioletniey od dnia 1 Czerwca r. b. zaczynać się maiącey dzierżawy Młynów Rządowych Krakowskich górny i dolny zwanych. Licytacyia ta zacznie się od złp. 17,000; chęć licytowania maiący każdy powinien będzie przed zaczęciem rzeczoney licytacyi złożyć pro Vadio dziesiątą część wspomnioney Summy do pierwszego wywołania tey licytacyi przeznaczoney, to iest złp. 1700. O dalszych Warunkach dzierżawy tychże Młynów każdego czasu w Wydziale Dochodów Publicznych dowiedzieć się można.

W Krakowie dnia 17 Maja 1827 r.

Grodzicki.
Gadomski, Sekr: Wydz.

Assessor Trybunału I. J. M. W. Krakowa w mieysce zmarłego ś. p. Jgnacego Łabasiewskiego przez Rezolucyą Prezydyalną z dnia 4 Maia 1827 r. do Nru 1519 do ninieyszey czynności wyznaczony, podaie do publiczney wiadomości, iż dnia dwudziestego Czerwca r. b. 1827 o godzinie 11 rano, w domu Władz Rządowych pod L: 106 w Krakowie w Sali audyencyonalney Trybunału I. J. M. W. Krakowa odbędzie się licytacya trzechletniey dzierżawy Dòbr Pogorzyce z przyległościami w okręgu M. W. Krakowa leżących, a to pod warunkami sądownie ustanowionemi następuiącemi:

1) Cena pierwszego wywołania dzierżawy roczney Dóbr Pogorzyce z przyległościami Aktem detaxacyi ustanowiona iest 5524 Złp. która w braku licytanta od summy tey, do ilości 3800 Złp. natychmiast zniżoną zostanie, i od tey licytacya rozpocznie się.

2) Maiący chęć licytowania złoży piątą część ceny tytułem Vadii.

3) Dnia dwudziestego Czerwca r. b. i podobnież w następnych dwòch latach, złoży dwie piąte części tytułem wypłaty czynszu dzierżawnego do rąk i za kwitem W. Antoniego Höltzel wierzyciela exekucyą tę popieraiącego, na rachunek iego wierzytelności w kapitale, procentach, kosztach prawnych i exekucyinych od W. Józefa Hadziewicza onemuż przypadaiących.

4) Resztuiące dwie piąte części czynszu dzierżawnego złoży Dzierżawca w dni czternaście po obięciu Dóbr Pogorzyce w Possessyą (które to obięcie w sposobie prywatnym, lub wrazie potrzeby krokami exekucyinemi na koszt W. Hadziewicza i po potrąceniu tegoż kosztu z ceny dzierżawy, w dniu 20 Czerwca r. b. 1827 i następnych uskutecznić mocen) do rąk i za kwitem W. Józefa Hadziewicza, a to tytułem reszty dzierżawy roczney na alimenta dla tegoż i iego familii.

5) Podatki do Skarbu publicznego w ilości 416 Złp winien Dzierżawca regularnie do Kass Rządowych opłacać, iakoteż i dziesięcinę zwyczayną z gruntów dworskich do Kościoła oddawać.

6) Dzierżawca Dóbr Pogorzyce pod warunkami wyżey wyszczególnionemi trwać ma lat trzy, to iest od dwudziestego Czerwca 1827 r. do dnia dwudziestego Czerwca 1830 r. Zastrzega się iednak względem Dzierżawcy ta okoliczność, iż gdyby W. Józef Hadziewicz w pierwszym lub drugim roku dzierżawy, wierzytelność W. Antoniego Höltzel i innych Wierzycieli, zapowiedzenia może czynić zamyślaiących, i takowe czyniących, w zupełności zaspokoił, na tedy Dzierżawca za wypowiedzeniem przed 1szym Stycznia 1828 roku, winien od Sgo Jana Ch: 1828 to iest od dwuchletniey dzierżawy, a za wypowiedzeniem przed 1szym Stycznia 1829 od Sgo Jana Chrzciciela 1829 to iest od dzierżawy ostatnioroczney, za summę odstępnego z strony W. Hadziewicza w ilości 1000 Złp. opłacić się mogącą odstąpić.

7) Reparacyie wszelkie w tych dobrach materyałem gruntowym i robocizną uskutecznić się mogące, dzierżawca bez wszelkiego wynagrodzenia uskutecznić winien. Gdyby

zaś potrzeba większych reparacyy zachodziła, takowe za zezwoleniem W. Hadziewicza, lub w razie odmawiania takowego, w czasie potrzeby za poprzedniczem rozpoznaniem Sądowem uskutecznić będzie winien.

Na licytacyią takową przeto wzywaią się ninieyszemi wszyscy chęć licytowania maiący.

Protokół oszacowania przychodów dóbr Pogorzyce, każdego czasu w Biórze Pisarza Trybunału I. Instancyi M. W. K. przeyrzanym bydź może.

W Krakowie dnia 7 Maja 1827 r. J. *Krzyżanowski*.

Podpisany Notaryusz publiczny Wolnego Miasta Krakowa z Okręgiem podaie do publiczney wiadomości, iż przysądzenie Dworku murowanego na Piasku przy Krakowie w Gminie VII. dawniey Liczbą 162, a teraz 87 1/2 oznaczonego, po niegdy Jakóbie Sapecińskim pozostałego, na licytacyi przedstanowczey w dniu 10 Maja r. b. 1827 publicznie odbytey W. Michałowi Rayskiemu za Summę złp. 4154 iako naywięcey ofiaruiącemu nastąpiło; stósownie więc do przepisów prawa termin do licytacyi stanowczey tegoż Dworku na dzień 7 Czerwca r. b. 1827 na godzinę 10 ranną w kancellaryi Notaryalney przy głównym Rynku w Domu pod L. 16 stoiącym znayduiącey się przeznacza. O warunkach licytacyi w kancellaryi podpisanego Notaryusza każdego czasu dowiedzieć się można.

W Krakowie dnia 10 Maja 1827 r. Leo Rawicz *Pszczołkowki*.

Podpisany Notaryusz publiczny Wolnego Miasta Krakowa, z Okręgiem podaie do publiczney wiadomości, iż przysądzenie Dworku z ogrodem na Piasku przy Krakowie w Gminie VII. mieyskiey pod L. 28 stoiącego po niegdy Marcinie Gaudzińskim pozostałego, na licytacyi przedstanowczey w dniu 9 Maia r. b. 1827 publicznie odbytey, Panu W. Dziarkowskiemu za summę złp. 4500, iako naywięcey ofiaruiącemu nastąpiło, stósownie więc do przepisów prawa termin do licytacyi stanowczey tegoż Dworku na dzień 6ty Czerwca r. b. 1827 na godzinę 10 ranną w kancellaryi Notaryalney w Domu pod L. 16 przy głównym Rynku znayduiącey się przeznacza. O warunkach licytacyi w kancellaryi podpisanego Notaryusza każdego czasu dowiedzieć się można. — W Krakowie dnia 9 Maja 1827 r.

Leo Rawicz *Pszczołkowski*.

Podpisany Notaryusz publiczny W. M. Krakowa z Okręgiem uwiadomia Publiczność, iż dalszą sprzedaż ruchomości po ś. p. Janie Aloizym Szydłowskim pozostałych, na licytacyi w Lipcu roku zeszłego niesprzedanych, a mianowicie: srebra, kosztowności, różnego żelaziwa, miedzi, mosiądzu, wozów, reszty stolarszczyzny i posadzki nowey, rozpoczął i takowe aż do iey ukończenia codziennie w zwyczaynych godzinach w Krakowie przy Ulicy Floryańskiey pod L. 504 kontynuować będzie.

W Krakowie dnia 14 Maja 1827 r. Leo Rawicz *Pszczółkowski*.

Dobra Sędziszów w Woiewództwie Krakowskiem Powiecie Jędrzeiowskim o mile 1 od Wodzisławia 2 od Szczekocin na trakcie od Olkusza do Kielc położone, z 4ma Folwarkami i Kościołem Parafialnym są do sprzedania z wolney ręki; chcący mieć dokładnieyszą o nich wiadomość zechcą się zgłosić, czy w Krakowie do Dziedziczki ich mieszkaiącey przy Ulicy Sławkowskiey w Kamienicy pod L. 447, czy w Królestwie do Zarządzaiącego w Dobrach iey Szczekocinach i tamże mieszkaiącego w Obwodzie Olkuskim.

Dnia 22 b. m. i r. o godzinie 3ciey po południu przy Krakowie na Kleparzu pod L. 166 wydzierżawione będą dochody tegoż domu z gruntem ornym na lat dwa od daty licytacyi zaczynaiącey się: — W tymże samym dniu o godzinie 9 ranney w biórze podpisanego pod L. 26 i 27 w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey sprzedane będą różne srebra stołowe, lichtarze, tace, żyrandole, cukiernice i t. p.

W Krakowie dnia 19 Maja 1827 r. T. *Jarzyński*, Kom: Sąd.

W dniu 22 b. m. i r. o godzinie 9 raney, odbędzie się przez licytacyią wydzierżawienie na lat 3 dochodów Domu pod L. 492 przy Ulicy S. Jana; chęć licytowania maiący zechce się w Domie powyższym stawić i złożyć Vadium w kwocie złp. 100, zaś w dniu 29 b. m. i r. o godzinie 9 ranney sprzedane będą przez licytacyią w Sukiennicach ruchomości, jako to: deszki gontewe, sragi, skrzynia, obrazy i t. p. za gotowe pieniądze.

W Krakowie dnia 17 Maja 1827 r. I. *Słodkowski*, Kom: Sąd.